

Richtlijn beeld- en geluidsopnames door leraren in opleiding Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden

Richtlijn voor een gedeelde verantwoordelijkheid

Bij het opleiden van leerkrachten zijn opgenomen observaties in de vorm van beeld- en geluidsopnames een krachtig middel om beroepsvaardigheden te trainen en te toetsen of te verbeteren door erop te reflecteren. Zowel het opleidingsinstituut, de stageschool, de stagiair als het onderwijs in Nederland hebben belang bij het goed opleiden van nieuwe leerkrachten. Bij dit gedeelde belang hoort een gedeelde verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de rechten van leerlingen, leerkrachten en andere medewerkers¹. Deze richtlijn beschrijft de verantwoordelijkheden van het opleidingsinstituut, de stageschool en de stagiair met als doel het zo eenduidig en eenvoudig mogelijk met elkaar regelen van de deze gedeelde verantwoordelijkheid.

Wanneer geldt deze richtlijn?

Grondslag

Deze richtlijn betreft exclusief het maken van opnames (beeld en/of geluid) voor opleidings- of kwaliteitsverbeteringsdoeleinden binnen het onderwijs. De opnames kunnen gebruikt worden voor (a) reflectie en evaluatie (coaching); of voor (b) toetsing van vaardigheden of bewijs van het beheersen van een competentie van de stagiair. Opnames kunnen bestaan uit beeld en/of geluid van een les of een gesprek met een (groep) leerling(en).

Toestemming

Voor het maken en gebruiken van opnames voor onderwijsdoeleinden is volgens de AVG in principe geen toestemming van ouders of meerderjarige leerlingen nodig². Het is echter wel de plicht van de stageschool om ouders en leerlingen (a) te informeren dat er opnames gemaakt gaan worden en hen (b) te wijzen op het feit dat zij het recht hebben bezwaar te maken. Maakt een ouder of meerderjarige leerling bezwaar, dan dienen de stageschool en de stagiair ervoor te zorgen dat de betreffende leerling niet in de opname voorkomt.

Wie regelt wat?

Het Opleidingsinstituut

1. Informeert de stagiair vooraf over het binnen de kaders van de AVG uitvoeren van de stage-activiteiten.

---

¹ Platform Samen Opleiden, *Advies privacy en video-opnames stagiair in de klas* (2021), p.6

² Kennisnet, *Aanpak IBP*

2. Verzorgt een stageovereenkomst die de grondslag en verwerking van de opleidingsschool beschrijft.
3. Zorgt voor een beveiligde omgeving:
  - a. waarin de opnames veilig bewaard worden;
  - b. waarin de opnames uitsluitend volgens expliciete rechten toegankelijk zijn;
  - c. waarin de opnames na het verstrijken van de bewaartermijn (automatisch) verwijderd worden.

De Stageschool

1. Informeert de stagiair over het binnen de kaders van de AVG uitvoeren van de stage-activiteiten.
2. Heeft basistoestemming geregeld bij ouders/meerderjarige leerlingen.
3. Helpt de stagiair ouders/meerderjarige leerlingen te informeren over de activiteit en de grondslag, de wijze waarop er opnames gemaakt en verwerkt worden, en de mogelijkheid om bezwaar te maken³.
4. Ondersteunt de stagiair bij het binnen de kaders van de AVG maken en verwerken van de opnames. Denk aan:
  - a. het beveiligd verwerken/transporteren van de opnames binnen de school;
  - b. samen controleren of de opnames veilig zijn overgedragen naar het platform van de opleidingsschool;
  - c. samen controleren of de opnames na overdracht verwijderd zijn van de opnameapparatuur.

De Stagiair

1. Neemt voordat hij/zij beeld-of geluidsopnames maakt actief contact op met de schoolopleider om zich te informeren over de wijze waarop er opnames gemaakt en verwerkt kunnen worden op de school en hoe de ouders/meerderjarige leerlingen geïnformeerd worden.
2. Houdt zich aan de richtlijnen en het protocol zoals die door de stageschool en de opleiding zijn opgesteld.
3. Communiceert bij twijfel of onduidelijkheden met (a) de contactpersoon gegevensbescherming van de stageschool en (b) de contactpersoon gegevensbescherming van het opleidingsinstituut om gezamenlijk het vraagstuk te verhelderen en tot de juiste aanpak te komen.

Verwijzingen

Kennisnet, *Aanpak IBP* (geraadpleegd november 2021), <https://aanpakibp.kennisnet.nl/fotos-en-videos-van-leerlingen/#hou-rekening-met>

Platform Samen Opleiden, *Advies privacy en video-opnames stagiair in de klas* (2021), <https://www.platformsamenopleiden.nl/wp-content/uploads/2021/05/2021-Advies-privacy-en-video-opnames-stagiair-in-de-klas-versie-1.0.pdf>

---

³ Platform Samen Opleiden, *Advies privacy en video-opnames stagiair in de klas*, p.11